

AL·LEGACIONS A LA

**modificació de l'Ordenança fiscal 3.10 de taxes per la utilització privativa del domini
públic municipal i la prestació d'altres serveis de l'Ajuntament de Barcelona per a
l'exercici 2024 i successius**

A L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Jordi Valls, Quart Tinent d'alcalde, d'Economia, Hisenda i Promoció Econòmica.

████████████████████, major d'edat, veí de Barcelona i proveït de DNI ██████████, en el seu propi nom i en representació de l'entitat sota signant FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS VEÏNALS DE BARCELONA - FAVB, amb CIF G-08508186 i seu a Barcelona, carrer d'Obradors, nº 6-10 bxs, amb adreça electrònica favb@favb.cat i telèfon 93 412 76 00, davant d'aquest Ajuntament compareix i,

MANIFESTA:

DEMANEM UNA NORMATIVA DE LES TAXES DE LES TERRASSES QUE CONTRIBUEIXI DE FORMA EQUITATIVA ALS RECURSOS DE LA CIUTAT, SENSE PRIVILEGIAR UN SECTOR ECONÒMIC QUE DE L'ÚS DE L'ESPAI PÚBLIC EN TREU UN BENEFICI ECONÒMIC IMPORTANT.

INTRODUCCIÓ:

En els darrers anys, s'ha intensificat la congestió de l'espai públic, especialment en el centre de la ciutat. Els principals factors han estat l'augment de l'activitat turística i el fort increment en l'ocupació amb terrasses.

La llei antitabac va incrementar la demanda d'espai exterior per als clients fumadors dels locals de restauració. També la crisi econòmica va intensificar l'ocupació de l'espai públic amb terrasses, ja que aquestes donen visibilitat als locals i suposen una ampliació immediata (i a un cost molt baix) de la superfície d'atenció al client. Igualment, durant l'etapa COVID es va fer necessària una especial ampliació de l'ús d'espai públic per terrasses, atenent l'especial situació sanitària, i alhora l'econòmica pel sector de la restauració.

El 2008 la superfície ocupada per les terrasses de la ciutat era de 4 hectàrees (2.815 llicències). Al 2013, aquesta superfície havia augmentat fins a 6 hectàrees (4.522 llicències). Però l'increment més rellevant de tota la sèrie ha ocorregut al 2022, quan s'han consolidat les terrasses a les calçades i algunes ampliacions concedides durant l'època Covid, i el nombre de llicències s'ha situat en 6.501, ocupant més de 10 hectàrees de la ciutat. Es va fer evident la sobreocupació que es produïa en certs barris, precisament on es localitza la major congestió en l'espai públic, tant de ciutadans com de turistes. Al mateix temps, la profusió d'elements que anaven apareixent en la configuració de les terrasses van incrementar la sensació de privatització de l'espai públic, així com el seu impacte visual i acústic.

En paral·lel, les taxes corresponents a les llicències d'ocupació d'espai públic no s'han actualitzat en els darrers anys. Si bé entre 2005 i 2009 es van produir actualitzacions mitges del 3%, de 2010 al 2019 van quedar pràcticament congelades, i en els darrers anys, s'ha aplicat una rebaixa del 75% del preu total. El baixíssim preu d'aquesta concessió de l'espai públic n'ha incentivat la demanda, fins al punt que els locals que poden disposar de terrassa concentren majoritàriament el seu públic a l'exterior del local, fins i tot quan l'oferta a l'interior no s'ocupa.

Tenint en compte la densitat de la nostra ciutat, especialment en els barris més cèntrics, i la dificultat d'obtenció d'espai lliure en un teixit molt consolidat, es pot dir que l'espai públic és un bé finit i escàs. En conseqüència, cal gestionar amb cura la demanda d'usos que s'hi concentra, entre ells el de terrasses.

A finals de 2013 s'aprova una nova Ordenança de Terrasses que pretén afavorir l'equilibri entre els usos de les terrasses i els usos col·lectius de l'espai públic. L'estiu de 2018 es modifica l'Ordenança, per tal de dotar la regulació de major flexibilitat, necessària en els barris no congestionats, però molt liberal en els barris turísticats.

Al 2022 s'ha fet la darrera actualització de l'Ordenança, legalitzant moltes terrasses Covid, la qual cosa ha augmentat de forma significativa les possibilitats de disposar d'espai de terrassa per a molts establiments.

En coherència amb l'objectiu de gestionar la demanda de terrasses, es fa necessària la revisió

de les taxes corresponents, per tal de desincentivar aquestes ocupacions excessives, si més no en els barris que pateixen major pressió. Per altra banda, hi ha consens tècnic en que les taxes han quedat obsoletes en comparació amb el preu de l'espai privat que ocupen les activitats, i també ha quedat desfasada la jerarquia d'espais establerta a l'ordenança fiscal. Per tant, cal revisar les taxes que s'apliquen a la concessió de terrasses, tant pel que fa a la classificació dels espais, com pel que fa al seu import.

AL·LEGACIONS:

PRIMERA : INFRACCIÓ DEL PRINCIPI DE CAPACITAT CONTRIBUTIVA DELS SUBJECTES PASSIUS

La proposta de modificació de l'ordenança fiscal 3.10 infringeix el principi de capacitat contributiva dels subjectes passius, en no tenir en compte la situació diferent dels obligats tributaris.

Segons algunes manifestacions recollides als mitjans, les noves quotes "afavoreixen autònoms amb petits establiments", però el cert és que les bonificacions fiscals introduïdes s'apliquen amb efectes "erga omnes", i independentment de qualsevol altre consideració **de caràcter objectivable** (facturació de l'establiment, nombre d'empleats, forma societària, etcètera). De manera que l'Administració decideix renunciar a uns ingressos econòmics inicialment pressupostats, amb total independència de quines siguin les característiques dels beneficiaris.

En aquest sentit, s'ignora que la titularitat d'una part considerable d'establiments d'hostaleria corresponen a societats mercantils i no a empresaris autònoms, que, a més a més, gestionen una pluralitat d'establiments situats a la ciutat.

En definitiva, la modificació aprovada ni s'aplica només a autònoms o famílies, ni només a pimes, ni només a petits establiments; s'aplica a la totalitat d'operadors independentment de la seva capacitat econòmica i de facturació o d'altres característiques.

La solució adoptada contradiu el principi d'interdicció de l'arbitrarietat contemplat a l'article 9.3, *in fine*, de la CE.

La modificació aprovada és arbitrària normativament i, per tant, no ajustada a Dret, perquè la reducció fiscal amb caràcter general es troba exempta de motivació i no respon a motius racionals ni raonables en el context de l'Ordenança Fiscal, en què cap altre grup d'interès econòmic de la ciutat rep un tractament favorable similar o que remotament se li acosti, essent, fins i tot, l'acord final més favorable que el pactat prèviament pel propi govern municipal amb la patronal del sector (Gremi de Restauració), extrem aquest recollit en l'Informe tècnic justificatiu de la modificació de l'ordenança de data 2023.11.07.

A) DEURE DE MOTIVACIÓ DE LA REDUCCIÓ

La jurisprudència del Tribunal Suprem ha expressat que la motivació a les Ordenances fiscals ha de ser prou expressiva com per permetre deduir, amb claredat, quins hagin estat aquests criteris (STS 28 de maig de 2008, recurs 5082/2002).

En aquesta sentència, el Tribunal Suprem parteix de l'obligació d'una motivació suficient i expressiva (art. 54 LRJPAC), la qual cosa implica donar compte de les raons i criteris que determinen els fets imposables, bases i quotes tributàries (seguretat jurídica, article 9.3 CE), i aquestes raons i criteris **han d'estar encaminats a la justícia tributària** (art. 31.1 CE i 3.1 LGT).

El deure de motivar les Ordenances Fiscals, continua afirmant l'esmentada sentència no es compleix amb fórmules convencionals, sinó que s'ha de donar raó, amb l'amplitud necessària, del procés lògic i jurídic que determina la decisió, per al degut coneixement de la mateixa pels interessats i posterior potencial de defensa dels seus drets i interessos (...). Si no s'expliciten els criteris bàsics tinguts en compte (...), no és possible comprovar ni la "ponderació" en l'ús de la potestat discrecional dels Ajuntaments per a la seva fixació i modificació ni la motivació exigible.

El Tribunal Suprem recorda que "l'article 25 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, llegit en connexió amb l'article 24.1.a) del mateix text, exigeix que els acords d'establiment de taxes per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic local s'adoptin a la vista d'informes tècnics-econòmics en què es posi de manifest el valor de mercat de la utilitat que

reporten aquests usos i utilització al subjecte passiu", i que l'informe tècnic-econòmic s'erigeix així en peça imprescindible per a la quantificació de la taxa, conclouent que l'informe tecnicoeconòmic de l'Ordenança respon a l'objectiu de "plasmar les dades, els paràmetres o els mòduls que serveixen per determinar la base imposable i els elements que justifiquen les quotes que deriven de l'aplicació del tipus de gravamen o de les tarifes sobre la base, **indicant coherentment la seva relació funcional amb la utilitat que es grava.**

L'informe jurídic municipal d'urgència inclòs a l'expedient administratiu, de data 30 d'octubre de 2023, adverteix textualment a les seves conclusions que "*la modificació que es proposa implicaria la disminució de la càrrega tributària dels contribuents afectats*", malgrat no entrar en el fons de la qüestió.

Pel que fa a l'admissibilitat del principi de retroactivitat, avalat a l'informe jurídic municipal, i admetent que no existeix una prohibició constitucional de la legislació tributària retroactiva [STC 126/1987, de 16 de juliol), cal recordar que afirmar l'admissibilitat de la retroactivitat de les normes fiscals "no suposa mantenir, sempre i en qualsevol circumstància, la seva legitimitat constitucional, que pot ser qüestionada quan la seva eficàcia retroactiva entri en col·lisió amb altres principis consagrats a la Constitució" [SSTC 126/1987, de 16 de juliol), principis entre els quals es troben els de capacitat econòmica, interdicció de l'arbitrarietat o de seguretat jurídica.

B) MANCA DE JUSTIFICACIÓ ECONOMICA DE LA PÈRDUA DELS INGRESSOS

Tot i que la previsió de pèrdua d'ingressos per a l'Ajuntament només apareix reflectida parcialment a l'expedient, extraoficialment, els propis responsables d'aquest acord manifesten que l'Ajuntament passarà d'una previsió d'ingressos el 2024 de 8,2 M€ milió d'euros a una de 3,6 M€ per la taxa de terrasses. Ara bé, l'Informe justificatiu de data 2023.09.21 fa aquesta previsió basant-se en unes dades obsoletes en quant al nombre de llicències, doncs apunta 4.174 llicències, quan el nombre actual –segons les dades publicades pel propi Ajuntament al seu web – és d'un total de 6.631 llicències, és a dir un 58% superior. Aplicant aquest increment del 58% a la recaptació teòrica que recull el quadre de la pàgina 4 de dit Informe, de 8.236.010,16€, estaríem parlant d'una recaptació teòrica de 13.012.096,05€ i per tant d'una minoració de la recaptació molt més important que la recollida en l'Informe de data 2023.09.21. Posteriorment,

s'emet un altre Informe tècnic justificatiu amb data 2023.11.07 que no aporta cap dada econòmica del què van suposar les successives rebaixes del factor corrector per trams aplicat al FCC, la segona pactada amb el Gremi de Restauració i la tercera amb el grup municipal de Junts x Cat.

A falta de poder examinar la deguda motivació a l'expedient que ho corrobora, resulta plausible afirmar que la modificació aprovada és **lesiva per als interessos públics**, especialment pel que fa al principi de suficiència financera de les entitats locals proclamat a la Constitució, atès que comportarà una reducció molt important de la recaptació, la qual caldrà ser compensada amb altres gravàmens sobre la resta de contribuents.

No apareix a l'expedient cap estudi o justificació dels efectes favorables econòmics, socials o d'altre tipus que comportaria aquesta reducció d'ingressos per a la ciutat respecte les OF aprovades el 2019, que en la seva aprovació definitiva, amb l'objectiu d'esmoreir l'impacte que suposava l'increment de la taxa, ja van incloure un element moderador del nou apreuament, mitjançant la reducció del coeficient FCC aplicable a les terrasses (article 7.2.4 in fine) que inicialment s'havia previst amb la xifra "1" i es va acabar reduint el seu import a "0,80": "Als efectes d'aplicació en el cas d'ocupació de via pública amb Terrasses, el valor FCC=0,80 per a totes les categories de carrer, definides específicament per a aquesta ocupació en el gràfic annex a l'ordenança".

Evidentment, s'omet en la motivació que aquesta modificació de la taxa de terrasses i vetlladors sigui necessària per a beneficiar les societats mercantils amb un elevat volum de facturació que operen a la ciutat.

En aquest sentit, recordar que la memòria econòmicofinancera és exigible no només quan es tracta de la creació de la taxa, sinó també quan es tracta de la seva modificació (STS de 7 de febrer de 2009, recurs 4290/2005). L'Informe Tècnic i econòmic que s'adjunta és de data 2019.09.17 i basa la seva proposta d'apreuament de la taxa en l'ESTUDI PER A LA CARACTERITZACIÓ I AVALUACIÓ DE TERRASSES EN ESPAI PÚBLIC. ANÀLISI I PROPOSTA D'APREUAMENT. *Centre de Política del Sol i Valoracions de la Universitat Politècnica de Catalunya / Barcelona Tech 2016*. Entenem que els càlculs econòmics inclosos han quedat obsolets, amb uns preus dels locals privats que en les àrees més turístiques no han deixat d'incrementar-se i actualment són molt superiors als recollits en el quadre de la pàg. 25. Aixímateix, inclou un cens de terrasses de 4.437 en nombre molt inferior a l'actual de 6.631. Tampoc recull importants canvis en la fesomia d'alguns carrers de la ciutat com els eixos verds

de Consell de Cent, c.Girona, c. Comte Borrell, c.Rocafort, el reformat c. Pi i Margall, o Pg de St Joan, c. Aribau, c. Muntaner, que han experimentat notables creixements de terrasses en els últims anys i són tots mereixedors d'una altra caracterització fiscal, superior a la inclosa en la pàg. 19 de l'Informe.

Recordem que la normativa aplicable al càlcul de taxes (Real Decreto Legislativo 2/2004, de 5 de marzo, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley Reguladora de las Haciendas Locales), al seu artículo 24. Cuota tributaria", diu el següent :

"1. El importe de las tasas previstas por la utilización privativa o el aprovechamiento especial del dominio público local se fijará de acuerdo con las siguientes reglas:

a) Con carácter general, tomando como referencia el valor que tendría en el mercado la utilidad derivada de dicha utilización o aprovechamiento, si los bienes afectados no fuesen de dominio público. A tal fin, las ordenanzas fiscales podrán señalar en cada caso, atendiendo a la naturaleza específica de la utilización privativa o del aprovechamiento especial de que se trate, los criterios y parámetros que permitan definir el valor de mercado de la utilidad derivada."

Ens assemblea que és important assenyalar que el **pressupost municipal** s'ha incrementat de forma significativa des del 2019, passant d'uns Ingressos de 2.653,9 milions d'Euros al del 2023, que es situa en 3.595,8 milions d'euros, un increment del 35,5% en 5 anys. Increment que, en molts casos, no es correspon amb els increments d'ingressos dels veïns i veïnes de la ciutat. Per la qual cosa, és imprescindible que aquestes necessitats de recursos siguin equilibrades i justes entre les diferents tipologies d'ingressos municipals, i les taxes sobre aquest rendiment econòmic clar e important de les terrasses, és evident que poden suportar uns increments adequats a les necessitats de recursos i ajustar-se al què la llei situa a l'apartat anterior.

SOL·LICITEM la modificació dels Articles següents:

U. L'article 7, apartat 2.4, lletra C, substituir el darrer apartat:

"Als efectes d'aplicació en el cas d'ocupació de via pública amb terrasses, el valor FCC s'aplicarà per a totes les categories de carrer, definides específicament per a aquesta ocupació

en el gràfic annex I d'aquesta ordenança, acumulativament de conformitat amb el següent
escalat, per trams de nombre de taules: .... “

Nou redactat de l'apartat 2.4 C

Als efectes d'aplicació en el cas d'ocupació de via pública amb terrasses, el valor FCC es manté
en 1 per a tots els casos.

Dos. Disposició final, Annex I i Annex II , suprimir-los

Per tot l'anteriorment exposat,

SOL·LICITEM:

Que admeteu aquest escrit, tingueu per fetes aquestes al·legacions i, estimant-les, incorporeu-
les a l'aprovació definitiva de la modificació de l'Ordenança fiscal 3.10 de taxes per la utilització
privativa del domini públic municipal i la prestació d'altres serveis de l'Ajuntament de Barcelona
per a l'exercici 2024 i successius.

██████████ Firmado
██████████ digitalmente por
██████████ (R: ██████████ (R:
G08508186) G08508186)
Fecha: 2024.01.15
10:48:23 +01'00'

Barcelona, a 15 de gener de 2024

Signatura